

Actuarieel Genootschap

Praktijkhandleiding Wft, PW en WvB

De wettelijke verplichtingen van de actuaris die het actuariële verslag van een verzekeraar of (beroeps)pensioenfonds certificeert.

Deze Praktijkhandleiding is uitgevaardigd door de commissie Kwaliteitszorg van het Actuarieel Genootschap, de beroepsvereniging van actuarissen. De handleiding beoogt actuarissen ondersteuning te bij het proces van certificering van een verzekeraar of een (beroeps)pensioenfonds.

Hoofdindeling:	Leidraden
Opgesteld door:	AG Commissie Kwaliteitszorg
Vastgesteld door:	Bestuur AG
Datum (laatste wijziging):	3 februari 2011

Voorwoord

De onder toezichtstaande verzekeraars en (beroeps)pensioenfondsen zijn wettelijk verplicht de actuariële staten door een actuaris te laten waarmaken en het actuariële verslag te laten voorzien van een verklaring van de actuaris^{*)}. De certificerende actuaris voldoet hiermee aan een wettelijke taak en is in deze hoedanigheid gebonden aan de wettelijke verplichtingen.

Deze wettelijke verplichtingen omvatten de actuariële staten, het actuariële verslag en het verstrekken van informatie. De informatieverstrekking kan enerzijds gebeuren op verzoek van de toezichthouder, aan welk verzoek de actuaris in zijn wettelijke rol gehoor dient te geven. Anderzijds kunnen zich situaties voordoen waarbij de informatieverstrekking op initiatief van de actuaris moet gebeuren, de zogenoemde "wettelijke meldingsplicht".

Voorliggende praktijkleidraad is als onderdeel van de kwaliteitszorg door het AG voor haar leden opgesteld en dient als hulpmiddel voor de actuaris bij de uitvoering van zijn wettelijke taak. De opzet van deze leidraad is naar analogie van de Praktijkhandreiking^{**)} van het NBA, de beroepsorganisatie van accountants *"De wettelijke verplichtingen van de accountant die de jaarrekening of de staten controleert van een financiële onderneming of een pensioenfonds"*.

Deze concept praktijkleidraad is ter consultatie voorgelegd aan de grotere certificerende actuariële bureaus en aan DNB (De Nederlandsche Bank). Opmerkingen, suggesties en aanvullingen uit deze consultatieronde zijn in deze praktijkleidraad verwerkt.

De leidraad heeft geen verplichtend karakter. Het is een werkdocument waarmee de leden hun voordeel kunnen doen. De leidraad verstrekt een beknopte weergave van de werkzaamheden en verplichtingen van de certificerende actuaris die voortvloeien vanuit de toezichtwetgeving^{***)}. Hiernaast zijn er op de actuaris ook verplichtingen van toepassing, zoals die voortvloeien uit het lidmaatschap van het Actuarieel Genootschap. Voorliggende praktijkleidraad evenwel richt zich uitsluitend op de verplichtingen van de certificerende actuaris die voortvloeien uit de toezichtwetgeving.

- *) Voor schadeverzekeraars geldt deze wettelijke plicht wel als de schadeverzekeraar de niet wettelijke technische voorzieningen (vrijwillig) heeft opgenomen in het actuariële verslag
- **) het NBA is het document als handreiking geclassificeerd
- ***) disclosure: de wettekst is altijd leidend

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Inhoudsopgave	3
1 Wettelijk toezichtkader.....	4
1.1 Wetgeving	4
1.2 Lagere wetgeving	4
1.3 Beroepsregels en zelfregulering	5
1.4 De praktijkleidraad.....	5
2 Wettelijke werkzaamheden actuaris (Wft).....	7
2.1 Opdrachtbevestiging en onafhankelijkheid actuaris	7
2.2 Onderzoek en waarmerking actuariel verslag	7
3 Wettelijke werkzaamheden actuaris (PW en Wvb).....	9
3.1 Opdrachtbevestiging en onafhankelijkheid actuaris	9
3.2 Onderzoek en waarmerking actuariel verslag	9
4 Informatie verstrekking actuaris (Wft).....	10
4.1 Informatie-uitwisseling actuaris en toezichthouder	10
4.2 Wettelijke meldingsplicht actuaris	10
4.3 Procedure	11
5 PW (en Wvb) bepalingen omtrent informatie verstrekkingactuaris	12
5.1 Informatie-uitwisseling actuaris en toezichthouder	12
5.2 Wettelijke meldingsplicht actuaris	12
5.3 Procedure	12
Bijlage 1: Schema wettelijke verplichtingen actuaris (Wft)	14
Bijlage 2: Schema wettelijke verplichtingen actuaris (PW en Wvb)	15
Bijlage 3: Wetsartikelen (deels) Wft en Besluit prudentiële regels.....	16
Bijlage 4: Wetsartikelen (deels) PW en Besluit financieel toetsingskader	20
Bijlage 5: Tekstblokken Wft	28
Bijlage 6: Tekstblokken PW en Wvb.....	31
Bijlage 7: Standaard actuariële verklaring (her)verzekeraars	33
Bijlage 8: Standaard actuariële verklaring pensioenfonds	35

1 Wettelijk toezichtkader

1.1 Wetgeving

Per 1 januari 2007 is de nieuwe toezichtwetgeving van kracht geworden. De toezichtwetgeving bestaat uit de Wft (Wet Financieel Toezicht), de Pw (Pensioenwet) en de Wvb (Wet verplichte beroepspensioenregeling).

- Wft = Wet Financieel Toezicht
- PW = Pensioenwet
- Wvb = Wet verplichte beroepspensioenregeling

De toezichthouders zijn de DNB (De Nederlandsche Bank) en de AFM (Stichting Autoriteit Financiële Markten). Hierbij houdt DNB op verzekeraars prudentieel (bedrijfseconomisch) toezicht en op pensioenfondsen zowel prudentieel als materieel toezicht. AFM oefent voor beiden gedragstoezicht uit.

- DNB = De Nederlandsche Bank
- AFM = Stichting Autoriteit Financiële Markten

In de toezichtwetgeving zijn verplichtingen opgenomen voor de actuaris die het actuariële verslag certificeert van een onder toezicht staande verzekeraar of (beroeps)pensioenfonds. De voorheen voor de actuaris van belang zijnde *sectorale* toezichtwetten, zijn per 1 januari 2007 vervallen en opgenomen in de 'nieuwe' toezichtwetgeving. Hierbij is de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 en de Wet toezicht natura-uitvaart verzekeringsbedrijf opgenomen in de Wet Financieel Toezicht. De Pensioen en Spaarfondsenwet is vervangen door de Pensioenwet.

- Wet toezicht verzekeringsbedrijf (vervallen)
- Wet toezicht natura-uitvaartverzekeringsbedrijf (vervallen)
- Pensioen en Spaarfondsenwet (vervallen)

1.2 Lagere wetgeving

De toezichtwetgeving is een raamwet die in diverse uitvoeringsbesluiten en regelingen verder is uitgewerkt. Bovenaan de hiërarchie van deze 'lagere wetgeving' staan de uitvoeringsbesluiten en regelingen uitgevaardigd door het Ministerie. De zogenaamde Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en andere Koninklijke Besluiten zijn rechtstreeks met de wet verbonden. Voorbeeld hiervan is het "*Besluit prudentiële regels Wft*". In regelingen opgesteld door het Ministerie is vervolgens op een aantal punten de wet nog nader uitgewerkt. Voorbeeld hiervan is de "*Vrijstellingsregeling Wft*".

- Algemene Maatregelen van Bestuur en overige Koninklijke Besluiten (het Kabinet)
- Ministeriële Regelingen (Minister van Financiën)

Volgend in de wetgevingshiërarchie zijn de regelingen en beleidsregels opgesteld door de toezichthouder (DNB). Naast het Ministerie, kan namelijk de toezichthouder zelf ook een Regeling opstellen, om de toezichtwetgeving op bepaalde punten verder te verduidelijken. Zo is er door DNB bijvoorbeeld de *“Regeling solvabiliteitsmarge en technische voorzieningen verzekeraars”* opgesteld. Naast deze regelingen, maakt de toezichthouder ook gebruik van de mogelijkheid om beleidsregels op te stellen. Denk hier bijvoorbeeld aan de *“Beleidsregel gedragscode onafhankelijkheid actuariële organisaties”*.

- Toezichthouder Regelingen (DNB)
- Beleidsregels toezichthouder (DNB)

1.3 Beroepsregels en zelfregulering

Naast de wetgeving, dient de (certificerend) actuaris ook te voldoen aan de verplichtingen vanuit zijn beroepsgroep. Deze verplichtingen zijn vastgelegd in beroepsregels (statuten en reglementen) en gedragsregels (richtlijnen, guidance, convenanten).

Zo heeft de actuaris zich als lid van het Actuarieel Genootschap te houden aan het Reglement van Orde. Hiernaast dient de certificerende actuaris zich te allen tijde te houden aan de regels die gelden voor de inschrijving in het Register van het Actuarieel Genootschap.

Het Reglement van Orde kent vele bepalingen, waarbij afdeling V van het reglement geheel gericht is op het optreden van de actuaris bij certificeren van een verzekeraar of (beroeps)pensioenfonds. Zo is de certificerende actuaris verplicht om gebruik te maken van de standaard actuariële verklaring (bijlage 3 RvO) en kent het reglement ook een *“richtlijn rapportering certificerende actuaris”* (bijlage 4 RvO). In het Reglement van Orde wordt de toezichtwetgeving ook genoemd. Op grond van artikel 7 van het reglement behandelt de actuaris al hetgeen hem is toevertrouwd strikt vertrouwelijk, zolang dit niet in strijd is met de wettelijke rapportageplicht. De vertrouwelijkheid geldt aldus niet tegenover DNB voor inlichtingen die voortvloeien uit de toezichtstaak zoals vastgelegd in de toezichtwetgeving. De toezichtwetgeving staat aldus bovenaan in de hiërarchie van regelgeving waaraan de actuaris zich heeft te houden.

Naast de eigen beroepsregels, bestaan er ook regels die samen met andere beroepsgroepen zijn opgesteld, zoals bijvoorbeeld de door het Nivra en AG opgestelde Richtlijn: *“Samenwerking tussen accountant en actuaris bij de controle van verzekeringsinstellingen”*.

Gelijktijdig met de komst van de nieuwe toezichtwetgeving, is een aantal bestaande zelfregulerende regels ingetrokken. Zo is bijvoorbeeld de zogenoemde *“driepartijen overeenkomst”* komen te vervallen. Dit convenant is destijds opgesteld om de informatie uitwisseling tussen de drie partijen, de certificerend actuaris, de verzekeraar en de toezichthouder, inzichtelijk te maken en te standaardiseren. De *“driepartijen overeenkomst”* is vervallen, waarbij de bepalingen van de overeenkomst grotendeels zijn geïncorporeerd in het Besluit prudentiële regels Wft.

1.4 De praktijkleidraad

Naast de verplichtingen die voortvloeien uit de toezichtwetgeving zijn er op de actuaris aldus meerdere verplichtingen van toepassing. Voorliggende praktijkleidraad

evenwel richt zich uitsluitend op de verplichtingen van de certificerend actuaris die voortvloeien uit de *toezichtwetgeving* ongeacht alle overige verplichtingen die op de certificerend actuaris van toepassing kunnen zijn. De leidraad geeft antwoord op de vraag: Wat zijn de uit de toezichtwetgeving voortvloeiende verplichtingen voor de certificerend actuaris?

Bij de *toezichtregelgeving* dient de volgende hiërarchie in acht genomen te worden:

1. Wetten (Wft , Pw en Wvb)
2. Algemene Maatregelen van Bestuur
3. Ministeriële Regelingen
4. Toezichthouder Regelingen
5. Beleidsregels toezichthouder

2 Wettelijke werkzaamheden actuaris (Wft)

2.1 Opdrachtbevestiging en onafhankelijkheid actuaris

Voor het goed uitoefenen van zijn taak dient de actuaris onafhankelijk te zijn en deze onafhankelijkheid te allen tijde behouden. Van belang hierbij is allereerst de benoeming.

In de Wft is geen artikel opgenomen omtrent de onafhankelijkheid van de actuaris. De voormalige "driepartijen overeenkomst" kende wel een bepaling over de *benoeming* van de actuaris. Zo zou deze benoeming moeten gebeuren door het orgaan dat de bestuurders of de directie van de verzekeraar benoemt én de actuaris mag de opdracht om als certificerend actuaris op te treden uitsluitend aanvaarden als voldaan is aan zijn inschrijving in het Register. Na aanvaarding brengt de verzekeraar vervolgens de certificerend actuaris schriftelijk in kennis van zijn benoeming en verstrekt tegelijkertijd van deze mededeling een kopie aan de toezichthouder. Ook bij beëindiging van de opdracht en het aftreden van de certificerende actuaris waren in het convenant bepalingen opgenomen.

De Wft daarentegen doet geen melding van de benoeming van de actuaris. Er is wel een artikel (art 1:78) op basis waarvan de toezichthouder voor een individuele verzekeraar de actuaris zijn bevoegdheid tot het verstrekken van de in de Wft bedoelde verklaringen kan *ontnemen*. Niettemin is de relatie tussen de actuaris en de verzekeraar een contractuele relatie, waarop de wettelijke bepalingen van het Burgerlijk Wetboek van toepassing zijn.

De benoeming wordt bekrachtigd in een schriftelijke overeenkomst tussen de certificerend actuaris en de opdrachtgevende verzekeraar. Ondanks dat de wettelijke verplichting voor de actuaris tot het verstrekken van inlichtingen aan de toezichthouder en, in bijzondere gevallen, de meldingsplicht, voortvloeit uit het enkele feit dat de actuaris de opdracht heeft gekregen om vast te stellen dat de in het actuarieel verslag genoemde voorzieningen adequaat zijn vastgesteld, verdient het aanbeveling om de aard van deze wettelijke verplichtingen specifiek uiteen te zetten in de opdrachtbevestiging.

2.2 Onderzoek en waarmeding actuariael verslag

Conform de Wft dient een verzekeraar periodiek staten in bij DNB, die deze nodig heeft voor het toezicht op de naleving van deel III van de Wft. Een van deze staten omvat het actuariael verslag, welke voorzien dient te zijn van een verklaring van de actuaris (art. 3:73 Wft). De actuaris verklaart hierbij dat hij zich ervan heeft overtuigd dat de in het actuariael verslag genoemde voorzieningen adequaat zijn vastgesteld. De actuaris waarmerkt hiertoe de betrokken staten^{*)}. Bij de verklaring is de actuaris bevoegd tot het geven van nadere toelichting dan wel tot het maken van een voorbehoud op enig punt.

^{*)} welke betrokken staten dit betreft, is de Wft niet helemaal duidelijk. In principe dient alleen het Actuariael Verslag te worden gewaarmerkt. Mogelijk dat in artikel 3:73 (in meervoud) over betrokken staten wordt gesproken, omdat in een concept versie ook nog sprake was van de staat sterftevergelijking.

Conform art. 3:73 Wft worden er bij of krachtens AMvB regels gesteld met betrekking tot het onderzoek van het actuariële verslag. Deze regels zijn te vinden in het "Besluit Prudentiële regels Wft". Conform art 133 lid 2 van dit Besluit dient de actuaaris 1x per jaar onderzoek te verrichten naar het actuariële verslag. Dit onderzoek omvat de toereikendheidstoets (art 121 van het Besluit) op de technische voorzieningen, voor zover het betreft verzekeringen met een contractduur van meer dan vier jaar waarbij gedurende de contractduur:

- de premie jaarlijks niet of slechts beperkt kan worden verhoogd;
- de risico's significant oplopen.

Dit zijn de technische voorzieningen die wettelijk opgenomen moeten worden in het actuariële verslag. Is daarentegen een certificeringopdracht uitgebreider, zoals bij schadeverzekeraars wel voorkomt, dan geldt art. 3:73 Wft ook voor deze 'extra' voorzieningen; de actuaaris verklaart immers dat alle in het actuariële verslag genoemde voorzieningen adequaat zijn vastgesteld.

3 Wettelijke werkzaamheden actuaris (PW en Wvb)

3.1 Opdrachtbevestiging en onafhankelijkheid actuaris

Voor het goed uitoefenen van zijn taak dient de actuaris onafhankelijk te zijn en deze onafhankelijkheid te allen tijde behouden. Van belang hierbij is allereerst de benoeming.

In de PW en Wvb is een artikel opgenomen waarbij de onafhankelijkheid van de actuaris als volgt wordt omschreven: "de bevoegde actuaris die het actuarieel verslag waarmerkt, is onafhankelijk van het pensioenfonds en verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds". Verder wordt bepaald dat ~~het~~ de waarmerkende actuaris niet mag certificeren wanneer "een andere actuaris of deskundige die behoort tot dezelfde organisatie als de waarmerkende actuaris, andere werkzaamheden verricht voor hetzelfde pensioenfonds". Hierop wordt in de wet het voorbehoud gemaakt "tenzij de organisatie van de waarmerkende actuaris een door de toezichthouder goedgekeurde gedragscode heeft over de onafhankelijkheid van de waarmerkende actuaris".

DNB heeft deze wettelijke bepaling verder uitgewerkt in de beleidsregel: "*Beleidsregel gedragscode onafhankelijkheid actuariële organisaties*". Artikel 2 van deze beleidsregel is opgenomen in bijlage 3. Strekking van dit artikel is het waarborgen van de onafhankelijkheid van de certificerende actuaris ten opzichte van het pensioenfonds. Ter waarboring verplicht DNB ook tot schriftelijke vastleggingen. Indien de onafhankelijkheid desondanks niet kan worden gegarandeerd, dan bepaalt het artikel dat de actuariële organisatie de opdracht van het pensioenfonds tot het waarmerken van de actuariële staten niet accepteert (dan wel beëindigt).

3.2 Onderzoek en waarmerking actuarieel verslag

Conform de PW (en Wvb) verstrekt een (beroeps)pensioenfonds periodiek staten aan DNB, die deze nodig heeft voor de juiste uitoefening van zijn taak. Deze staten omvatten de actuariële staten, welke gewaarmerkt dienen te zijn door een bevoegde actuaris. Het actuarieel verslag, als onderdeel van de actuariële staten, dient tevens vergezeld te gaan met een verklaring van de actuaris (art. 147 lid 3h Wft resp. art 142 lid 3h Wvb). De actuaris bevestigt met deze verklaring dat hij zich ervan heeft overtuigd dat voldaan is aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Wft resp. artikelen 121 tot en met 135 van de Wvb. Bij de verklaring is de actuaris bevoegd tot het geven van nadere toelichting dan wel tot het maken van een voorbehoud op enig punt.

3 Informatie verstrekking actuaris (Wft)

4.1 Informatie-uitwisseling actuaris en toezichthouder

Ten aanzien van informatieverstrekking in het algemeen, geldt er een geheimhoudingsplicht. In artikel 1:89 lid 1 Wft is bepaald dat een ieder gehouden is tot geheimhouding ten aanzien van verkregen informatie bij de uitoefening van zijn wettelijke taak.

In de toezichtwetgeving zijn vervolgens artikelen opgenomen die het vorderen van informatie door DNB als ook het verstrekken van informatie door DNB nader specificeren. Zo kan de toezichthouder inlichtingen van de actuaris *vorderen* ten behoeve van het toezicht (art 1:74 Wft). Andersom kan de toezichthouder de actuaris ook vertrouwelijke informatie en inlichtingen *verstrekken*, indien noodzakelijk voor de door de actuaris uit te voeren controle (art 1:93 lid 1c Wft).

De hier genoemde artikelen behoren tot deel 1 van de Wft (algemeen deel). Art 1:74 Wft valt hier onder het hoofdstuk "handhaving en toezicht". Art 1.89 en 1.93 onder het hoofdstuk "geheimhoudingsplicht, uitzonderingen dienaangaande".

4.2 Wettelijke meldingsplicht actuaris

In bepaalde situaties heeft de certificerende actuaris de wettelijke *plicht* tot het verstrekken van informatie. Deze verplichting vloeit voort uit de opdracht tot controle van het actuarieel verslag. Het gaat in deze paragraaf om melding van informatie "uit eigener beweging".

Voor de accountant is in de Wft bepaald dat hij te allen tijde verplicht is omstandigheden aan de toezichthouder te melden, die in strijd zijn met de in de Wft opgelegde verplichtingen. Voor de certificerende actuaris daarentegen beperkt de Wft zich tot het verplicht verstrekken van bepaalde inlichtingen aan de toezichthouder "ten behoeve van het toezicht op de verzekeraar".

Deze informatie en meldingsverplichting van de certificerende actuaris is opgenomen in artikel 3:89 van de Wft. Conform lid 1 van dit artikel verstrekt de actuaris zo spoedig mogelijk inlichtingen aan DNB ten behoeve van het toezicht op de verzekeraar. Artikel 3:92 en artikel 3:94 Wft kent een soortgelijke bepaling tot het verstrekken van inlichtingen door de actuaris van een verzekeraar met een in Nederland gelegen bijkantoor.

De Wft is niet duidelijk in welke *situatie* precies de actuaris de toezichthouder dient te informeren, anders dan "ten behoeve van het toezicht op de verzekeraar". Welke *inlichtingen* het betreft is verder uitgewerkt in het Besluit Prudentiële regels Wft. Conform artikel 136 lid 2 van dit Besluit dient de certificerende actuaris de volgende gegevens te verstrekken:

- het actuarieel rapport en het actuarieel verslag *) aan de bestuurders en de RvC
- overige stukken die voortvloeien uit de onderzoekswerkzaamheden én
- nadere toelichting op de gegevens, indien DNB daarom verzoekt.

*) dit staat letterlijk in de regelgeving, echter met "actuarieel verslag" wordt hier niet bedoeld "het" Actuarieel verslag; immers dat is de Wft Verzekeringsstaat Actuarieel verslag (en deze dient door de directie van de verzekeraar te worden opgemaakt).

Bij het verstrekken van deze inlichtingen dient DNB de verzekeraar in de gelegenheid te stellen om aanwezig te zijn.

De hier genoemde artikelen behoren tot deel 3 van de Wft (prudentieel toezicht financiële ondernemingen). Art 3:88 tot en met art 3:94 vallen onder de afdeling "meldingsplichten van de accountant en de actuaris". Art 136 van het Besluit Prudentiële regels Wft valt in dit Besluit onder het hoofdstuk "meldingsplichten van de accountant en de actuaris".

4.3 Procedure

Indien de actuaris overgaat tot het verstrekken van gegevens aan de toezichthouder, omschrijft de Wft een nauwkeurig te volgen procedure. Welke regels hierbij in acht genomen dienen te worden, is uitgewerkt in artikel 137 van het Besluit Prudentiële regels Wft. Art 137 valt in dit Besluit onder het hoofdstuk "meldingsplichten van de accountant en de actuaris" en bepaalt:

1. De actuaris stelt de betreffende verzekeraar in kennis van zijn voornemen.
2. De verzekeraar kan zelf, indien zij dit wenst, de gegevens verstrekken aan DNB en de actuaris daarvan in kennis stellen.
3. De actuaris vergewist zich ervan dat DNB de gegevens heeft ontvangen én dat de inhoud van de gegevens hem geen aanleiding geeft alsnog gegevens aan DNB te verstrekken.
4. Bij het schriftelijk verstrekken van gegevens door de actuaris aan DNB, zendt de actuaris onverwijld aan de verzekeraar een afschrift van deze gegevens en indien van toepassing, van de begeleidende brief.

5 PW (en Wvb) bepalingen omtrent informatie verstrekking actuaris

5.1 Informatie-uitwisseling actuaris en toezichthouder

Ten aanzien van informatieverstrekking in het algemeen, geldt er een geheimhoudingsplicht. In artikel 204 Pw (en art. 202 Wvb) is bepaald dat een ieder gehouden is tot geheimhouding ten aanzien van verkregen informatie bij de uitoefening van zijn wettelijke taak.

In de toezichtwetgeving zijn vervolgens artikelen opgenomen die het vorderen van informatie door DNB als ook het verstrekken van informatie door DNB nader specificeren. Zo kan de toezichthouder inlichtingen van de actuaris *vorderen* ten behoeve van het toezicht (art 168 Pw en art. 163 Wvb). Andersom kan de toezichthouder de actuaris ook vertrouwelijke informatie en inlichtingen *verstrekken*, indien noodzakelijk voor de door de actuaris uit te voeren controle (art 170 Pw en art. 165 Wvb).

5.2 Wettelijke meldingsplicht actuaris

In bepaalde situaties heeft de certificerende actuaris de wettelijke *plicht* tot het verstrekken van informatie. Deze verplichting vloeit voort uit de opdracht tot controle van het actuariële verslag.

Het gaat in deze paragraaf om melding van informatie 'uit eigener beweging'.

De Pw en de Wvb verplicht de certificerende actuaris, te allen tijde tot het verstrekken van inlichtingen en het melden van omstandigheden die in strijd zijn met deze wetten. Omstandigheden die de nakoming bedreigt van de door het (beroeps)pensioenfonds aangegane verplichtingen, moeten ook, te allen tijde, door de certificerende actuaris worden gemeld.

Deze informatie en meldingsverplichting van de certificerende actuaris is opgenomen in artikel 170 van de Pw (resp. art 165 Wvb). In deze artikelen is duidelijk omschreven in welke *situatie* de actuaris de toezichthouder dient te informeren. De actuaris heeft hierbij de plicht om de toezichthouder zo spoedig mogelijk elke omstandigheid te melden waarvan hij bij de uitvoering van het onderzoek kennis heeft gekregen en die:

- a in strijd is met de Pensioenwet
- b de nakoming van de door het pensioenfonds aangegane verplichtingen bedreigt

Voorts wordt in de artikelen bepaald dat de actuaris de plicht heeft alle *inlichtingen* te verstrekken, zo spoedig mogelijk en kosteloos, die de toezichthouder redelijkerwijs nodig heeft voor het toezicht op de naleving van deze wet. Bij het verstrekken van inlichtingen door de actuaris, stelt de toezichthouder het betrokken pensioenfonds in de gelegenheid hierbij aanwezig te zijn.

5.3 Procedure

In de Pw (en Wvb) wordt geen duidelijk te hanteren procedure beschreven indien de actuaris overgaat tot het verstrekken van gegevens aan de toezichthouder. Slechts in algemene bewoording wordt in artikel 170 Pw (en art 165 Wvb) bepaald dat de toezichthouder het betrokken pensioenfonds in de gelegenheid stelt om aanwezig te zijn bij het verstrekken van inlichtingen door de actuaris.

Bijlage 1: Schema wettelijke verplichtingen actuaris (Wft)

Geheimhoudingsplicht	Wft (art 1:89)	
Vorderen van inlichtingen <i>door</i> DNB	Wft (art 1:74)	
Verstrekken van inlichtingen <i>door</i> DNB	Wft (art 1:93 lid 1c)	
Ontnemen wettelijke bevoegdheid actuaris	Wft (art 1:78)	
Controle actuarieel verslag	Wft (art. 3:73)	Besluit Prudentiële regels (art 121) (art 133 lid 2)
Verstrekken van inlichtingen <i>aan</i> DNB	Wft (art 3:89 lid 1) (art 3:92) (art 3:94)	Besluit Prudentiële regels (art 136 lid 2)

Bijlage 2: Schema wettelijke verplichtingen actuaris (PW en Wvb)

	Pensioenfonds	Beroepspensioenfonds
Geheimhoudingsplicht	PW (art 204)	art 202 Wvb
Verstrekken van inlichtingen <i>aan</i> DNB	art 170 lid 3 PW	art 165 lid 3 Wvb
Vorderen en verstrekken van inlichtingen <i>door</i> DNB	art 167; art 168 lid 1 PW art 208 lid 1b Pw	art 162; art. 163 Wvb
Onafhankelijkheid actuaris	art. 148 lid 1 PW	art. 143 Wvb
Ontnemen wettelijke bevoegdheid actuaris DNB	art 174 lid 1 en lid 2 PW	art 169 Wvb
Controle actuariel verslag	PW (art 147 lid 3h & lid 4) Besluit Financieel Toetsingskader pensioenfondsen (art 30 lid 1h)	art 142 lid 3h en lid 4 Wvb
Melden omstandigheid strijdig met PW en/of die nakoming verplichtingen bedreigt	PW (art 170 lid 2)	art 165 lid 2 Wvb

Bijlage 3: Wetsartikelen (deels) Wft en Besluit prudentiële regels

Artikel 1:74 Wft

1. De toezichthouder kan ten behoeve van het toezicht op de naleving van de bij of krachtens deze wet gestelde regels van een ieder inlichtingen vorderen.
2. De artikelen 5:13 en 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Voorzover de Autoriteit Financiële Markten voor het uitoefenen van het gedragstoezicht ten aanzien van financiële ondernemingen waaraan de Nederlandsche Bank een vergunning heeft verleend, gegevens nodig heeft over aspecten van de bedrijfsvoering, bedoeld in artikel 3:17, tweede lid, onderdeel a en b, vordert de Autoriteit Financiële Markten geen inlichtingen, dan nadat de Nederlandsche Bank is verzocht deze gegevens te verstrekken en is gebleken dat de Nederlandsche Bank niet aan dit verzoek tegemoet kan komen.
4. Voorzover de Nederlandsche Bank voor het uitoefenen van het prudentieel toezicht ten aanzien van financiële ondernemingen waaraan de Autoriteit Financiële Markten een vergunning heeft verleend, gegevens nodig heeft over aspecten van de bedrijfsvoering, bedoeld in artikel 4:14, tweede lid, onderdeel a of b, vordert de Nederlandsche Bank geen inlichtingen, dan nadat de Autoriteit Financiële Markten is verzocht deze gegevens te verstrekken en is gebleken dat de Autoriteit Financiële Markten niet aan dit verzoek tegemoet kan komen.
5. Van het derde en vierde lid kan, na overleg met de andere toezichthouder, worden afgeweken indien sprake is van een redelijk vermoeden van een overtreding van de regels bij of krachtens deze wet gesteld en onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist.

Artikel 1:89 Wft

1. Het is een ieder die uit hoofde van de toepassing van deze wet of van ingevolge deze wet genomen besluiten enige taak vervult of heeft vervuld, verboden van vertrouwelijke gegevens of inlichtingen die ingevolge deze wet dan wel ingevolge afdeling 5.2 van de Algemene wet bestuursrecht zijn verstrekt of verkregen of van een persoon of instantie als bedoeld in artikel 1:90, eerste lid, onderscheidenlijk 1:91, eerste lid, zijn ontvangen, verder of anders gebruik te maken of daaraan verder of anders bekendheid te geven dan voor de uitvoering van zijn taak of door deze wet wordt geëist.
2. In afwijking van het eerste lid kan de toezichthouder met gebruikmaking van vertrouwelijke gegevens of inlichtingen verkregen bij de uitvoering van zijn taak op grond van deze wet, mededelingen doen, indien deze niet kunnen worden herleid tot afzonderlijke personen.

Artikel 1:93 Wft

1. De toezichthouder kan, in afwijking van artikel 1:89, eerste lid, vertrouwelijke gegevens of inlichtingen verkregen bij de vervulling van de hem ingevolge deze wet opgedragen taak, verstrekken aan:
 - b. een accountant die is belast met de wettelijke controle van de jaarrekening van een financiële onderneming, voor zover de

- vertrouwelijke gegevens of inlichtingen betrekking hebben op die financiële onderneming en noodzakelijk zijn voor de controle;
- c. een actuaris die is belast met de wettelijke controle van een financiële onderneming, voor zover de vertrouwelijke gegevens of inlichtingen betrekking hebben op die financiële onderneming en noodzakelijk zijn voor de controle;

Artikel 3:73 Wft

Een van de staten, bedoeld in artikel 3:72, derde lid, omvat het actuariel verslag. Het actuariel verslag is voorzien van een verklaring van de actuaris dat hij zich ervan heeft overtuigd dat de in het actuariel verslag genoemde voorzieningen adequaat zijn vastgesteld. De actuaris waarmerkt de betrokken staten. Hij is bevoegd zijn verklaring nader toe te lichten of op enig punt een voorbehoud te maken. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot het onderzoek van het actuariel verslag

Artikel 3:89 Wft

1. De actuaris die het onderzoek uitvoert van het actuariel verslag van een verzekeraar als bedoeld in artikel 3:73 verstrekt zo spoedig mogelijk bij algemene maatregel van bestuur te bepalen inlichtingen aan de Nederlandsche Bank ten behoeve van het toezicht op de verzekeraar. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de in acht te nemen procedures.
2. De Nederlandsche Bank stelt de verzekeraar in de gelegenheid aanwezig te zijn bij het verstrekken van inlichtingen door de actuaris.
3. Artikel 3:88, zesde lid, is van overeenkomstige toepassing op actuarissen die ingevolge het eerste lid zijn overgegaan tot het verstrekken van inlichtingen aan de Nederlandsche Bank.

Artikel 3:92 Wft

Artikel 3:89 is van overeenkomstige toepassing op actuarissen die het onderzoek, bedoeld in artikel 3:82, tweede lid, uitvoeren van het actuariel verslag van een in Nederland gelegen bijkantoor van een levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in een staat die geen lidstaat is.

Artikel 3:94 Wft

Artikel 3:89 is van overeenkomstige toepassing op actuarissen die het onderzoek, bedoeld in artikel 3:86, tweede lid, uitvoeren van het actuariel verslag van een in Nederland gelegen bijkantoor van een herverzekeraar of natura-uitvaartverzekeraar met zetel in een niet-aangewezen staat.

Artikel 121 Besluit prudentiële regels

1. Onverminderd de artikelen 115, 116, 117 en 119 voert een verzekeraar als bedoeld in art 114, lid 1, jaarlijks een toets uit naar de toereikendheid van de balanswaarde van de voorzieningen voor:
 - a. niet-verdiende premies en lopende risico's, waaronder de catastrofevoorziening indien deze wordt aangehouden;
 - b. levensverzekering;
 - c. te betalen schaden of voor te betalen uitkeringen;

- d. winstdeling en kortingen; en
- e. latente winstdelingsverplichtingen. De verzekeraar gaat bij de uitvoering van de toets, voor zover van toepassing, uit van toekomstige betalingsverplichtingen, daarbij passende onzekerheidsmarges en methoden om toekomstige verplichtingen te waarderen op de balansdatum.

2. Indien discontering wordt gebruikt bij de bepaling van de balanswaarde van de voorzieningen, bedoeld in het eerste lid, stelt de Nederlandsche Bank voor de toepassing van de toets, bedoeld in dat lid, onverminderd de artikelen 114, 116, 117 en 119 en met inachtneming van de internationale jaarrekeningstandaarden, regels met betrekking tot de te hanteren grondslagen en rekenprincipes voor de disconteringsvoet, sterfte en invaliditeit.

3. Indien de waarden die dienen tot dekking van de technische voorzieningen niet tegen de actuele waarde zijn gewaardeerd, betreft de verzekeraar het verschil tussen de actuele waarde en de balanswaarde van deze waarden bij de toets, bedoeld in het tweede lid.

4. De balanswaarde van de technische voorzieningen is ten minste gelijk aan de waarde die volgt uit de toets, bedoeld in het tweede lid, met inachtneming van het derde lid.

Artikel 133 Besluit prudentiële regels

1. Het onderzoek van de staten, bedoeld in artikel 130, door de accountant, uitmondend in een verklaring omtrent de getrouwheid als bedoeld in artikel 3:72, zevende lid, eerste volzin, van de wet, wordt een maal per jaar uitgevoerd. De Nederlandsche Bank stelt regels waarin wordt bepaald welke staten door de accountant in zijn onderzoek worden betrokken. De accountant waarmerkt deze staten.

2. Het onderzoek van het actuariële verslag van een verzekeraar als bedoeld in artikel 130, tweede lid, door de actuaris, uitmondend in een verklaring als bedoeld in artikel 3:73 van de wet, wordt een maal per jaar uitgevoerd en omvat:

- a. de toets, bedoeld in artikel 121, eerste lid, onderdeel a, voor zover het betreft verzekeringen met een contractduur van meer dan vier jaar waarbij gedurende de contractduur:
 - 1°. de premie jaarlijks niet of slechts beperkt kan worden verhoogd; en
 - 2°. de risico's significant oplopen; en
- b. de toets, bedoeld in artikel 121, tweede lid, met inachtneming van de artikelen 98, derde en vierde lid, en 121, derde en vierde lid.

Artikel 136 Besluit prudentiële regels

- 1. De door een accountant als bedoeld in artikel 3:88, tweede lid, 3:90, 3:91 of 3:93 van de wet te verstrekken gegevens zijn:
 - a. het accountantsverslag aan de bestuurders en de raad van commissarissen;
 - b. de directiebrieven;
 - c. overige correspondentie tussen de accountant en de financiële onderneming die rechtstreeks betrekking heeft op de verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening of de staten van de financiële onderneming; en
 - d. indien de Nederlandsche Bank daarom verzoekt, een nadere toelichting op de gegevens, bedoeld in de onderdelen a tot en met c.

2. De door een actuaris als bedoeld in artikel 3:89, eerste lid, 3:92 of 3:94 van de wet te verstrekken gegevens zijn:
 - a. het actuariel rapport en het actuariel verslag aan de bestuurders en de raad van commissarissen;
 - b. overige stukken die voortvloeien uit de werkzaamheden, bedoeld in artikel 3:73 van de wet; en
 - c. indien de Nederlandsche Bank daarom verzoekt, een nadere toelichting op de gegevens, bedoeld in de onderdelen a en b.

Artikel 137 Besluit prudentiële regels

1. De accountant of actuaris die voornemens is gegevens als bedoeld in artikel 136, eerste onderscheidenlijk tweede lid, te verstrekken, stelt de financiële onderneming daarvan in kennis.
2. Indien de financiële onderneming dat wenst, kan zij zelf de gegevens aan de Nederlandsche Bank verstrekken. In dat geval stelt zij de accountant of de actuaris daarvan in kennis. De accountant of de actuaris vergewist zich ervan dat de Nederlandsche Bank de gegevens heeft ontvangen en dat de inhoud van de gegevens hem geen aanleiding geeft alsnog gegevens aan de Nederlandsche Bank te verstrekken.
3. Indien de accountant of actuaris schriftelijk gegevens verstrekt aan de Nederlandsche Bank, zendt hij onverwijld aan de financiële onderneming een afschrift van de gegevens en, indien van toepassing, van de begeleidende brief.

Bijlage 4: Wetsartikelen (deels) PW en Besluit financieel toetsingskader

PW

Artikel 147 Staten

1. Een pensioenfonds doet het boekjaar gelijk lopen met het kalenderjaar.
2. Een pensioenfonds verstrekt periodiek binnen de daartoe vastgestelde termijnen staten aan de toezichthouder die de toezichthouder nodig heeft voor de juiste uitoefening van zijn taak, bedoeld in artikel 151.
3. De staten omvatten uitsluitend:
 - h. actuariële staten, gewaarmerkt door een bevoegde actuaris, waaronder een actuariel verslag voorzien van een verklaring van een actuaris;
4. Met zijn verklaring bedoeld in het derde lid, onderdeel h, bevestigt de actuaris dat hij zich ervan heeft overtuigd dat voldaan is aan de artikelen 126 tot en met 140. Hij is bevoegd zijn verklaring nader toe te lichten of op enig punt een voorbehoud te maken.
5. De staten zijn periodiek voorzien van een verklaring omtrent de getrouwheid, afgegeven door een accountant. Ten bewijze dat de staten door hem zijn onderzocht, waarmerkt de accountant de staten.
6. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot:
 - a. de inhoud en de modellen van de staten; en
 - b. de wijze, de periodiciteit en de termijnen van de verstrekking.

Artikel 148 Onafhankelijkheid actuaris

1. De bevoegde actuaris die het actuariel verslag waarmerkt, is onafhankelijk van het pensioenfonds en verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds.
2. Het is de waarmerkende actuaris niet toegestaan de werkzaamheden, bedoeld in artikel 147, vierde lid, uit te oefenen voor een pensioenfonds wanneer een andere actuaris of andere deskundige die behoort tot dezelfde organisatie als de waarmerkende actuaris, andere werkzaamheden verricht voor hetzelfde pensioenfonds, tenzij de organisatie van de waarmerkende actuaris een door de toezichthouder goedgekeurde gedragscode heeft over de onafhankelijkheid van de waarmerkende actuaris.

Artikel 167 Kosteloze informatieverstrekking

De pensioenuitvoerder, de werkgever, de accountant en de actuaris verstrekken aan de toezichthouder kosteloos de door deze gevorderde inlichtingen, gegevens en bescheiden.

Artikel 168 Inlichtingenbevoegdheid toezichthouder

1. De toezichthouder kan ten behoeve van het toezicht op de naleving van deze wet van een ieder inlichtingen vorderen.

3. Voor zover de toezichthouder voor het uitoefenen van het gedragstoezicht ten aanzien van pensioenfondsen waaraan de andere toezichthouder een vergunning heeft verleend of welke in het register is opgenomen, gegevens nodig heeft over aspecten van de bedrijfsvoering, bedoeld in artikel 143, tweede lid, onderdeel a en b, vordert de eerstgenoemde toezichthouder geen inlichtingen, dan nadat de andere toezichthouder is verzocht deze gegevens te verstrekken en is gebleken dat de andere toezichthouder niet aan dit verzoek tegemoet kan komen.

4. Van het derde lid kan, na overleg met de andere toezichthouder, worden afgeweken indien sprake is van een redelijk vermoeden van een overtreding van de regels bij of krachtens deze wet gesteld en onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist.

Artikel 170 Informatie- en meldingsverplichting accountant en actuaris

1. Een accountant die het onderzoek naar de staten, bedoeld in artikel 147, vijfde lid, uitvoert meldt de toezichthouder zo spoedig mogelijk elke omstandigheid waarvan hij bij de uitvoering van het onderzoek kennis heeft gekregen en die:

a. in strijd is met deze wet;

b. de nakoming van de door het pensioenfonds aangegane verplichtingen bedreigt;

of

c. leidt tot de weigering van het afgeven van de verklaring omtrent de getrouwheid of tot het maken van voorbehouden.

2. Het eerste lid, aanhef en onderdelen a en b, is van overeenkomstige toepassing op de actuaris die het onderzoek naar de staten, bedoeld in artikel 147, vierde lid, uitvoert.

3. De accountant of actuaris verstrekt zo spoedig mogelijk kosteloos alle inlichtingen aan de toezichthouder die deze redelijkerwijs nodig heeft voor het toezicht op de naleving van deze wet. De toezichthouder stelt het betrokken pensioenfonds in de gelegenheid aanwezig te zijn bij het verstrekken van inlichtingen door de accountant of actuaris.

4. De accountant of actuaris biedt desgevraagd de toezichthouder inzicht in zijn controlewerkzaamheden.

5. De accountant of actuaris die op grond van dit artikel tot een melding of het verstrekken van inlichtingen aan de toezichthouder is overgegaan, is niet aansprakelijk voor schade die een derde als gevolg daarvan lijdt, tenzij aannemelijk wordt gemaakt dat, gelet op alle feiten en omstandigheden, in redelijkheid niet tot melding of het verstrekken van inlichtingen had mogen worden overgegaan.

Artikel 174 Onbevoegd verklaring accountant of actuaris

1. Indien een accountant of actuaris niet of niet meer de nodige waarborgen biedt dat deze zijn taak met betrekking tot het pensioenfonds naar behoren zal kunnen vervullen, kan de toezichthouder ten aanzien van deze accountant of actuaris bepalen dat hij niet langer bevoegd is de in deze wet bedoelde verklaringen met betrekking tot dat pensioenfonds af te leggen.

2. De toezichthouder doet mededeling van het besluit, bedoeld in het eerste lid, aan het pensioenfonds.

Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen

Artikel 30 Informatieverstrekking door fondsen aan De Nederlandsche Bank

1. De door een fonds op grond van de artikelen 147, derde lid, en artikel 203, derde en vierde lid, van de Pensioenwet en op grond van de artikelen 142, derde lid en artikel 197, derde en vierde lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling te verstrekken gegevens hebben uitsluitend betrekking op:

a. het fonds en zijn organisatie met betrekking tot:

5°. de persoonsgegevens van de accountant, bedoeld in artikel 147, vijfde lid, van de Pensioenwet en artikel 142, vijfde lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, de actuaris bedoeld in artikel 147, vierde lid, van de Pensioenwet en artikel 142, vierde lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling en de adviserende actuaris;

h. actuariële staten:

1°. technische voorzieningen voor risico fonds;

2°. premiespecificatie garantiecontract;

3°. indexatiegegevens;

4°. actuariële verslag; en

5°. een analyse van het saldo van baten en lasten;

Artikel 31 Informatieverstrekking door verzekeraars aan DNB

De door een verzekeraar op grond van artikel 203, derde en vierde lid, van de Pensioenwet of artikel 197, derde en vierde lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling te verstrekken gegevens hebben uitsluitend betrekking op artikel 30, eerste lid, onderdeel i en j en tweede lid, onderdeel b en c.

Artikel 34 Verstrekking gegevens aan derden

1. De Nederlandsche Bank verstrekt de in artikel 203 van de Pensioenwet of artikel 197 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling bedoelde gegevens op verzoek aan:

- a. de Sociaal Economische Raad;
- b. de Stichting van de Arbeid; en
- c. het Centraal Planbureau.

3. De Nederlandsche Bank kan de in het eerste lid bedoelde gegevens verstrekken aan derden.

4. Onze Minister kan regels stellen ten aanzien van de gegevensverstrekking, bedoeld in het eerste en tweede lid.

Wet verplichte beroepspensioenregeling

Artikel 140 Actuariële en bedrijfstechnische nota

1. Het beroepspensioenfonds stelt een actuariële en bedrijfstechnische nota vast waarin in elk geval een omschrijving is opgenomen van de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het bij of krachtens de artikelen 35, 103, 121 tot en met 132 en 138 bepaalde. De actuariële en bedrijfstechnische nota bevat voorts een verklaring inzake beleggingsbeginselen en een beschrijving van de sturingsmiddelen.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld ten aanzien van de actuariële en bedrijfstechnische nota.
3. Voorzover risico's zijn overgedragen, herv verzekerd of ondergebracht kan de omschrijving, bedoeld in het eerste lid, beperkt blijven tot een verwijzing naar hetgeen daarover in de betreffende overeenkomsten is opgenomen.
4. De verklaring inzake beleggingsbeginselen wordt om de drie jaren en voorts onverwijld na iedere belangrijke wijziging van het beleggingsbeleid herzien.

Artikel 141 Jaarrekening en jaarverslag

Een beroepspensioenfonds met zetel in Nederland stelt binnen zes maanden na afloop van het boekjaar de jaarrekening en het jaarverslag overeenkomstig titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vast, met dien verstande dat de in artikel 360, derde lid, 396 en 397 van genoemd wetboek geformuleerde uitzonderingen niet van toepassing zijn.

Artikel 142 Staten

1. Een beroepspensioenfonds doet het boekjaar gelijk lopen met het kalenderjaar.
2. Een beroepspensioenfonds verstrekt periodiek binnen de daartoe vastgestelde termijnen staten aan de toezichthouder die de toezichthouder nodig heeft voor de juiste uitoefening van zijn taak, bedoeld in artikel 146.
3. De staten omvatten uitsluitend:
 - h. actuariële staten, gewaarmerkt door een bevoegde actuaris, waaronder een actuariel verslag voorzien van een verklaring van een actuaris;
4. Met zijn verklaring bedoeld in het derde lid, onderdeel h, bevestigt de actuaris dat hij zich ervan heeft overtuigd dat voldaan is aan de artikelen 121 tot en met 135. Hij is bevoegd zijn verklaring nader toe te lichten of op enig punt een voorbehoud te maken.
5. De staten zijn periodiek voorzien van een verklaring omtrent de getrouwheid, afgegeven door een accountant. Ten bewijze dat de staten door hem zijn onderzocht, waarmerkt de accountant de staten.

Artikel 143 Onafhankelijkheid actuaris

1. De bevoegde actuaris die het actuariel verslag waarmerkt, is onafhankelijk van het beroepspensioenfonds en verricht geen andere werkzaamheden voor het beroepspensioenfonds.
2. Het is de waarmerkende actuaris niet toegestaan de werkzaamheden, bedoeld in artikel 142, vierde lid, uit te oefenen voor een beroepspensioenfonds wanneer een andere actuaris of andere deskundige die behoort tot dezelfde organisatie als de waarmerkende actuaris, andere werkzaamheden verricht voor hetzelfde beroepspensioenfonds, tenzij de organisatie van de waarmerkende actuaris een door de toezichthouder goedgekeurde gedragscode heeft over de onafhankelijkheid van de waarmerkende actuaris.

Artikel 162 Kosteloze informatieverstrekking

De pensioenuitvoerder, de beroepspensioenvereniging, de accountant en de actuaris verstrekken aan de toezichthouder kosteloos de door deze gevorderde inlichtingen, gegevens en bescheiden.

Artikel 163 Inlichtingenbevoegdheid toezichthouder

1. De toezichthouder kan ten behoeve van het toezicht op de naleving van deze wet van een ieder inlichtingen vorderen.
2. De artikelen 5:13 en 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Voor zover de toezichthouder voor het uitoefenen van het gedragstoezicht ten aanzien van beroepspensioenfondsen waaraan de andere toezichthouder een vergunning heeft verleend of welke in het register is opgenomen, gegevens nodig heeft over aspecten van de bedrijfsvoering, bedoeld in artikel 138, tweede lid, onderdeel a en b , vordert de eerstgenoemde toezichthouder geen inlichtingen, dan nadat de andere toezichthouder is verzocht deze gegevens te verstrekken en is gebleken dat de andere toezichthouder niet aan dit verzoek tegemoet kan komen.
4. Van het derde lid kan, na overleg met de andere toezichthouder, worden afgeweken indien sprake is van een redelijk vermoeden van een overtreding van de regels bij of krachtens deze wet gesteld en onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist.

Artikel 165 Informatie- en meldingsverplichting accountant en actuaris

1. Een accountant die het onderzoek naar de staten, bedoeld in artikel 142, vijfde lid, uitvoert meldt de toezichthouder zo spoedig mogelijk elke omstandigheid waarvan hij bij de uitvoering van het onderzoek kennis heeft gekregen en die:
 - a. in strijd is met deze wet;
 - b. de nakoming van de door het beroepspensioenfonds aangegane verplichtingen bedreigt; of
 - c. leidt tot de weigering van het afgeven van de verklaring omtrent de getrouwheid of tot het maken van voorbehouden.
2. Het eerste lid, aanhef en onderdelen a en b , is van overeenkomstige toepassing op de actuaris die het onderzoek naar de staten, bedoeld in artikel 142, vierde lid, uitvoert.
3. De accountant of actuaris verstrekt zo spoedig mogelijk kosteloos alle inlichtingen aan de toezichthouder die deze redelijkerwijs nodig heeft voor het toezicht op de naleving van deze wet. De toezichthouder stelt het betrokken beroepspensioenfonds in de gelegenheid aanwezig te zijn bij het verstrekken van inlichtingen door de accountant of actuaris.
4. De accountant of actuaris biedt desgevraagd de toezichthouder inzicht in zijn controlewerkzaamheden.
5. De accountant of actuaris die op grond van dit artikel tot een melding of het verstrekken van inlichtingen aan de toezichthouder is overgegaan, is niet aansprakelijk voor schade die een derde als gevolg daarvan lijdt, tenzij aannemelijk wordt gemaakt dat, gelet op alle feiten en omstandigheden, in

redelijkheid niet tot melding of het verstrekken van inlichtingen had mogen worden overgegaan.

Artikel 169 Onbevoegd verklaring accountant of actuaris

1. Indien een accountant of actuaris niet of niet meer de nodige waarborgen biedt dat deze zijn taak met betrekking tot het beroepspensioenfonds naar behoren zal kunnen vervullen, kan de toezichthouder ten aanzien van deze accountant of actuaris bepalen dat hij niet langer bevoegd is de in deze wet bedoelde verklaringen met betrekking tot dat beroepspensioenfonds af te leggen.
2. De toezichthouder doet mededeling van het besluit, bedoeld in het eerste lid, aan het beroepspensioenfonds.

Artikel 202 Verstrekking aan anderen

1. De toezichthouder kan, in afwijking van artikel 198, eerste lid, vertrouwelijke gegevens of inlichtingen verkregen bij de vervulling van de hem ingevolge deze wet opgedragen taak, verstrekken aan:
 - a. een accountant die het onderzoek naar de staten uitvoert, bedoeld in artikel 142, vijfde lid, of die is belast met de wettelijke controle van de jaarrekening van een pensioenuitvoerder, voor zover de vertrouwelijke gegevens of inlichtingen betrekking hebben op die pensioenuitvoerder en noodzakelijk zijn voor de controle;of
 - b. een actuaris die het onderzoek naar de staten uitvoert, bedoeld in artikel 142, vierde lid, of die is belast met de wettelijke controle van een pensioenuitvoerder, voor zover de vertrouwelijke gegevens of inlichtingen betrekking hebben op die pensioenuitvoerder en noodzakelijk zijn voor de controle.
2. De toezichthouder verstrekt geen vertrouwelijke gegevens of inlichtingen op grond van het eerste lid indien:
 - a. het doel waarvoor de vertrouwelijke gegevens of inlichtingen zullen worden gebruikt onvoldoende bepaald is;
 - b. het beoogde gebruik van de vertrouwelijke gegevens of inlichtingen niet past in het kader van het toezicht op pensioenuitvoerders;
 - c. de verstrekking van de vertrouwelijke gegevens of inlichtingen zich niet zou verdragen met de Nederlandse wet of de openbare orde;
 - d. de geheimhouding van de vertrouwelijke gegevens of inlichtingen niet in voldoende mate is gewaarborgd;
 - e. de verstrekking van de vertrouwelijke gegevens of inlichtingen redelijkerwijs in strijd is of zou kunnen komen met de belangen die deze wet beoogt te beschermen; of

- f. onvoldoende is gewaarborgd dat de vertrouwelijke gegevens of inlichtingen niet zullen worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor deze worden verstrekt.

Beleidsregel gedragscode onafhankelijkheid actuariële organisaties (beleidsregel DNB)

Artikel 2

1. DNB verleent goedkeuring als bedoeld in artikel 148, tweede lid, van de Pensioenwet, onderscheidenlijk als bedoeld in artikel 143, tweede lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, indien in de in die leden bedoelde gedragscode ten minste bepaalt:
 - a. dat de actuariële organisatie die een opdracht uitvoert van een pensioenfonds tot het waarmerken van de actuariële staten en het opstellen van een actuariële verklaring, deze werkzaamheden laat uitoefenen door een bij haar werkzame of aan haar verbonden actuaris die onafhankelijk is van het desbetreffende pensioenfonds;
 - b. dat, indien de actuariële organisatie betrekkingen onderhoudt met een pensioenfonds of een met dat pensioenfonds verbonden derde die een bedreiging kunnen vormen voor de onafhankelijkheid van een bij haar werkzame of aan haar verbonden actuaris ten opzichte van dat pensioenfonds of derde, de actuariële organisatie maatregelen neemt om zijn onafhankelijkheid te waarborgen door deze bedreiging uit te sluiten of te beperken en indien dat niet mogelijk is, de actuariële organisatie de opdracht van het pensioenfonds tot het waarmerken van de actuariële staten en het opstellen van een actuariële verklaring niet accepteert of deze beëindigt;
 - c. dat de onder b bedoelde maatregelen schriftelijk worden vastgelegd;
 - d. de interne regels en procedures van de actuariële organisatie aan de hand waarvan zij doorlopend nagaat en ervoor zorgt dat de bij haar werkzame of aan haar verbonden waarmerkende actuaris onafhankelijk is van het pensioenfonds;
 - e. dat de bij de actuariële organisatie werkzame of aan haar verbonden waarmerkende actuarissen de actuariële organisatie ten minste eenmaal per jaar schriftelijk bevestigen dat zij de onder d bedoelde regels en procedures naleven en dat zij de actuariële organisatie steeds onverwijld informeren over ernstige bedreigingen ter zake van hun onafhankelijkheid.
2. Voorwaarde voor goedkeuring door DNB is dat de in het eerste lid, onderdeel d, bedoelde regels en procedures naar het oordeel van DNB adequaat zijn. Aan deze voorwaarde wordt geacht te zijn voldaan indien de desbetreffende regels en procedures naar aard en strekking overeenkomen met de bij of krachtens de Wet op de registeraccountants of de Wet op de accountants-administratieconsulenten gestelde regels inzake onafhankelijkheid.

Bijlage 5: Tekstblokken Wft

De volgende tekstblokken dienen als voorbeeld (handvat).

4.1. Omschrijving opdrachtbevestiging tot certificeren (Wft)

[Het volgende tekstblok kan worden opgenomen bij de formulering van de bevestiging van de opdracht tot certificeren van een verzekeraar met zetel in Nederland, het bijkantoor van een levensverzekeraar of schade-verzekeraar met zetel in een staat niet zijnde een lidstaat of een bijkantoor van een natura-uitvaartverzekeraar met zetel in een niet aangewezen staat.]

“ Wij hebben als actuaris de opdracht gekregen tot certificeren van de actuariële staten van [*statutaire naam verzekeraar*], en het afgeven van een verklaring als bedoeld in artikel 3:73 Wft. Wettelijk zijn wij bevoegd onze verklaring nader toe te lichten of op enig punt een voorbehoud te maken. ”

4.2. Omschrijving verstrekking van inlichtingen door de actuaris (Wft)

[Het volgende tekstblok kan worden opgenomen bij de formulering van de bevestiging van de opdracht tot certificeren van een verzekeraar met zetel in Nederland.]

“ Wij hebben als actuaris die de actuariële staten certificeert van [*statutaire naam verzekeraar*] op basis van art 3:89 lid 1 Wft de verplichting om bij het onderzoek van het actuariële verslag bepaalde inlichtingen te verstrekken aan DNB. Overeenkomstig artikel 136 lid 2 van het Besluit prudentiële regels Wft, dient de certificerende actuaris de volgende gegevens te verstrekken:

- het actuariële rapport en het actuariële verslag aan de bestuurders en RvC
- alle overige stukken die voortvloeien uit de onderzoekswerkzaamheden én
- nadere toelichting op de gegevens, indien DNB daarom verzoekt. ”

[Het volgende tekstblok kan worden opgenomen bij de formulering van de bevestiging van de opdracht tot certificeren van het bijkantoor van een levensverzekeraar of schade-verzekeraar met zetel in een staat niet zijnde een lidstaat.]

“ Wij hebben als actuaris die de actuariële staten certificeert van [*statutaire naam verzekeraar*] op basis van art 3:92 Wft de verplichting om bij het onderzoek van het actuariële verslag bepaalde inlichtingen te verstrekken aan DNB. Overeenkomstig artikel 136 lid 2 van het Besluit prudentiële regels Wft, dient de certificerende actuaris de volgende gegevens te verstrekken:

- het actuariële rapport en het actuariële verslag aan de bestuurders en RvC
- alle overige stukken die voortvloeien uit de onderzoekswerkzaamheden én
- nadere toelichting op de gegevens, indien DNB daarom verzoekt. ”

[Het volgende tekstblok kan worden opgenomen bij de formulering van de bevestiging van de opdracht tot certificeren van het bijkantoor van een natuura-uitvaartverzekeraar met zetel in een niet aangewezen staat.

“ Wij hebben als actuaris die de actuariële staten certificeert van [statutaire naam verzekeraar] op basis van art 3:94 Wft de verplichting om bij het onderzoek van het actuariële verslag bepaalde inlichtingen te verstrekken aan DNB. Overeenkomstig artikel 136 lid 2 van het Besluit prudentiële regels Wft, dient de certificerende actuaris de volgende gegevens te verstrekken:

- het actuariële rapport en het actuariële verslag aan de bestuurders en RvC
- alle overige stukken die voortvloeien uit de onderzoekswerkzaamheden én
- nadere toelichting op de gegevens, indien DNB daarom verzoekt. ”

4.3. Omschrijving meldingsplicht actuaris bij te lage solvabiliteit (Wft)

[Het volgende tekstblok kan worden opgenomen bij de formulering van de bevestiging van de opdracht tot certificeren van een verzekeraar met zetel in Nederland.]

“ Wij hebben als actuaris die de actuariële staten certificeert van [*statutaire naam verzekeraar*], op basis van art 3:89 lid 1 Wft de verplichting om bij het onderzoek van het actuariële verslag melding te doen aan de toezichthouder als er sprake is van te lage solvabiliteit (zoals omschreven in 3:136 Wft). Overeenkomstig artikel 137 van het Besluit prudentiële regels Wft, zullen wij u eerst van ons voornemen kennis geven. Overeenkomstig lid 2 van artikel 137 van hetzelfde Besluit is het u toegestaan deze melding aan de toezichthouder ook zelf doen, welke melding wij evenwel wettelijk verplicht zijn te controleren. ”

[Het volgende tekstblok kan worden opgenomen bij de formulering van de bevestiging van de opdracht tot certificeren van het bijkantoor van een levensverzekeraar of schade-verzekeraar met zetel in een staat niet zijnde een lidstaat.]

“ Wij hebben als actuaris die de actuariële staten certificeert van [*statutaire naam verzekeraar*], op basis van art 3:92 Wft de verplichting om bij het onderzoek van het actuariële verslag melding te doen aan de toezichthouder als er sprake is van te lage solvabiliteit (zoals omschreven in 3:136 Wft). Overeenkomstig artikel 137 van het Besluit prudentiële regels Wft, zullen wij u eerst van ons voornemen kennis geven. Overeenkomstig lid 2 van artikel 137 van hetzelfde Besluit is het u toegestaan deze melding aan de toezichthouder ook zelf doen, welke melding wij evenwel wettelijk verplicht zijn te controleren. ”

[Het volgende tekstblok kan worden opgenomen bij de formulering van de bevestiging van de opdracht tot certificeren van het bijkantoor van een natuura-uitvaartverzekeraar met zetel in een niet aangewezen staat.

“ Wij hebben als actuaris die de actuariële staten certificeert van [*statutaire naam verzekeraar*], op basis van art 3:94 Wft de verplichting om bij het onderzoek van het actuarieel verslag melding te doen aan de toezichthouder als er sprake is van te lage solvabiliteit (zoals omschreven in 3:136 Wft). Overeenkomstig artikel 137 van het Besluit prudentiële regels Wft, zullen wij u eerst van ons voornemen kennis geven. Overeenkomstig lid 2 van artikel 137 van hetzelfde Besluit is het u toegestaan deze melding aan de toezichthouder ook zelf doen, welke melding wij evenwel wettelijk verplicht zijn te controleren. ”

Bijlage 6: Tekstblokken PW en Wvb

De volgende tekstblokken dienen als voorbeeld (handvat).

5.1. Omschrijving opdrachtbevestiging tot certificeren (Pw en Wvb)

[Het volgende tekstblok kan worden opgenomen bij de formulering van de bevestiging van de opdracht tot certificeren van een ondernemings- of bedrijfstakpensioenfonds met zetel in Nederland.]

“ Wij hebben als actuaris de opdracht gekregen tot certificeren van de actuariële staten van [*statutaire naam pensioenfonds*], het afgeven van een verklaring als bedoeld in artikel 147 lid 3h PW en het afgeven van een actuariële verklaring bij het jaarverslag. Conform artikel 147 lid 4 zijn wij bevoegd onze verklaring nader toe te lichten of op enig punt een voorbehoud te maken. ”

[Het volgende tekstblok kan worden opgenomen bij de formulering van de bevestiging van de opdracht tot certificeren van een beroepspensioenfonds met zetel in Nederland.]

“ Wij hebben als actuaris de opdracht gekregen tot certificeren van de actuariële staten van [*statutaire naam pensioenfonds*], afgeven van een verklaring als bedoeld in artikel 142 lid 3h PW en het afgeven van een actuariële verklaring bij het jaarverslag. Conform artikel 142 lid 4 Wvb zijn wij bevoegd onze verklaring nader toe te lichten of op enig punt een voorbehoud te maken. ”

5.2. Omschrijving verstrekking van inlichtingen door de actuaris (Pw en Wvb)

[Het volgende tekstblok kan worden opgenomen bij de formulering van de bevestiging van de opdracht tot certificeren van een ondernemings- of bedrijfstakpensioenfonds met zetel in Nederland.]

“ Wij hebben als actuaris die de actuariële staten certificeert van [*statutaire naam pensioenfonds*], overeenkomstig art 170 lid 3 Pw, de verplichting om bij het onderzoek van de actuariële staten zo spoedig mogelijk alle inlichtingen aan de toezichthouder te verstrekken, die de toezichthouder redelijkerwijs nodig heeft voor het toezicht op de naleving van deze wet.

Overeenkomstig artikel 30 van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen, omvatten de actuariële staten:

1. technische voorzieningen voor risico fonds
2. premiespecificatie garantiecontract
3. indexatiegegevens
4. actuariële verslag
5. een analyse van het saldo van baten en lasten.

[Het volgende tekstblok kan worden opgenomen bij de formulering van de bevestiging van de opdracht tot certificeren van een beroepspensioenfonds met zetel in Nederland.]

“ Wij hebben als actuaris die de actuariële staten certificeert van [*statutaire naam beroepspensioenfonds*], overeenkomstig art 165 lid 3 Wvb, de verplichting om bij het onderzoek van de actuariële staten zo spoedig mogelijk alle inlichtingen aan de toezichthouder te verstrekken, die de toezichthouder redelijkerwijs nodig heeft voor het toezicht op de naleving van deze wet.

Overeenkomstig artikel 30 van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen, omvatten de actuariële staten:

1. technische voorzieningen voor risico fonds
2. premiespecificatie garantiecontract
3. indexatiegegevens
4. actuariële verslag
5. een analyse van het saldo van baten en lasten.

5.3. Omschrijving meldingsplicht actuaris (Pw en Wvb)

[Het volgende tekstblok kan worden opgenomen bij de formulering van de bevestiging van de opdracht tot certificeren van een ondernemings- of bedrijfstakpensioenfonds met zetel in Nederland.]

“ Wij hebben als actuaris die de actuariële staten certificeert van [*statutaire naam pensioenfonds*], overeenkomstig art 170 lid 2 Pw, de verplichting om bij het onderzoek van de actuariële staten zo spoedig mogelijk elke omstandigheid aan de toezichthouder te melden waarvan wij bij de uitvoering van ons onderzoek kennis hebben gekregen en die strijdig zijn met de Pw en/of die nakoming van de door het pensioenfonds aangegane verplichtingen bedreigt. “

[Het volgende tekstblok kan worden opgenomen bij de formulering van de bevestiging van de opdracht tot certificeren van een beroepspensioenfonds met zetel in Nederland.]

“ Wij hebben als actuaris die de actuariële staten certificeert van [*statutaire naam pensioenfonds*], overeenkomstig art 165 lid 2 Wvb, de verplichting om bij het onderzoek van de actuariële staten zo spoedig mogelijk elke omstandigheid aan de toezichthouder te melden waarvan wij bij de uitvoering van ons onderzoek kennis hebben gekregen en die strijdig zijn met de Pw en/of die nakoming van de door het pensioenfonds aangegane verplichtingen bedreigt. “

Bijlage 7: Standaard actuariële verklaring (her)verzekeraars

geaccordeerd op de Algemene Ledenvergadering van 20 december 2007

ACTUARIËLE VERKLARING (her)verzekeraars

Opdracht

Door <1> te <2> is aan <3> de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht over het boekjaar <4>. <5>

Gegevens

De gegevens, waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van de verzekeraar. In overeenstemming met de richtlijn "Samenwerking tussen accountant en actuaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringinstellingen" heeft de accountant van de verzekeraar mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik conform artikel <6> van de Wet op het financieel toezicht onderzocht of de in het Actuarieel Verslag genoemde voorzieningen adequaat zijn vastgesteld.

<7> Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer de uitgangspunten, grondslagen en methoden, die zijn toegepast bij de vaststelling van de voorzieningen en bij de door de verzekeraar uitgevoerde toetsen van de toereikendheid van de voorzieningen beoordeeld. In mijn onderzoek heb ik tevens het prudentiële filter op basis van artikel 98 <8> van het Besluit prudentiële regels Wft betrokken.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de voorzieningen en de toereikendheidstoets geen onjuistheden van materieel belang bevatten. De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

<9>

Voorzieningen

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat de in het Actuarieel Verslag genoemde voorzieningen, als geheel bezien, op de balansdatum <10> adequaat zijn vastgesteld.

<11>. <vestigingsplaats kantoor certificerend actuaris>, <datum> < titel & naam certificerend actuaris AAG> verbonden aan <3 >

Toelichting behorende bij de Actuariële Verklaring

1 <invullen>

2 <invullen>

3 <invullen >

4 <invullen> 5 <optioneel>

6 <invullen>

7 <invullen indien administratieve basisgegevens accoord>

8 <invullen >

9 <invullen indien administratieve basisgegevens niet accoord > In dat geval is <7> niet opgenomen.

10 <optioneel > 11 <optioneel>

vermeld de volledige juridische naam van de beoordeelde verzekeraar vermeld de officiële vestigingsplaats van de beoordeelde verzekeraar

vermeld de volledige juridische naam van het kantoor van de certificerend actuaris

vermeld het boekjaar bij schadeverzekeraars indien van toepassing vermelden:

'Deze verklaring heeft betrekking op de branches <branches invullen waarvoor de verklaring geldt>'.
<branches invullen waarvoor de verklaring geldt>'

bij schadeherverzekeraars en composietherverzekeraars indien van toepassing vermelden: 'Deze verklaring heeft betrekking op de branches <branches invullen waarvoor de verklaring geldt;kiezen uit: health, property, casualty en credit&bond>'.
<branches invullen waarvoor de verklaring geldt;kiezen uit: health, property, casualty en credit&bond>'

vermeld het betreffende artikelnummer: - <3:73> voor verzekeraars met zetel in Nederland - <3:82 lid 2> voor bijkantoren in Nederland van schade- en levensverzekeraars met zetel in een staat die geen (EU) lidstaat is. - <3:86 lid 2> voor bijkantoren in Nederland van natura- uitvaartverzekeraars en herverzekeraars met zetel in een niet-aangewezen staat.

De door de verzekeraar verstrekte administratieve basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

vermeld het betreffende artikelnummer: voor levensverzekeraars, levenherverzekeraars en natura-uitvaartverzekeraars: <lid 3>; voor schadeverzekeraars en schadeherverzekeraars :<lid 4>, voor gecombineerde leven- en schade- herverzekeraars: <leden 3 en 4>.

(indien <7> 'niet' is opgenomen:) ' De door de verzekeraar verstrekte administratieve basisgegevens zijn zodanig dat ik onvoldoende zekerheid kon verkrijgen om tot een oordeel te komen over de in het Actuarieel Verslag genoemde voorzieningen.'

Indien <9> is opgenomen: in te vullen 'niet'.

toelichting of voorbehoud (door certificerend actuaris te formuleren tekst).

Bijlage 8: Standaard actuariële verklaring pensioenfonds

ACTUARIËLE VERKLARING (pensioenfonds) Opdracht Door <1> te <2> is aan <3> de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet <4> over het boekjaar <5>.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

In overeenstemming met de richtlijn "Samenwerking tussen accountant en actuaaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen" heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet <6>. <7> Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

<8> <9> <10> De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningregels en uitgangspunten, als geheel gezien, <11> toereikend vastgesteld. <10> <12> Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een <13>. <10> Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet <6>. <14> De vermogenspositie van <1> is naar mijn mening <15>. <16> <10> < vestigingsplaats kantoor certificierend actuaaris>, <datum> < titel & naam certificierend actuaaris> AAG verbonden aan <3>

Toelichting behorende bij de Actuariële Verklaring

1. <invullen>
vermeld de volledige juridische naam van het beoordeelde pensioenfonds
2. <invullen>
vermeld de officiële vestigingsplaats van het beoordeelde pensioenfonds
3. <invullen>
vermeld de volledige juridische naam van het kantoor van de certificerend actuaris
4. <optioneel>
vervang de verwijzing naar de Pensioenwet door de 'Wet verplichte beroepspensioenregeling'
5. <invullen>
vermeld het boekjaar.
6. <optioneel>
vervang de verwijzing naar artikelen van de Pensioenwet door 'artikel 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling'
7. <invullen indien administratieve basisgegevens akkoord>
'De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens en de bevindingen van de accountant ten aanzien hiervan zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt voor mijn beoordelingswerkzaamheden heb aanvaard.'
Vermeld eventueel een toelichting als de controle van volledigheid en juistheid van basisgegevens deels door de certificerend actuaris is uitgevoerd.
8. <invullen indien administratieve basisgegevens niet akkoord>
'Stellige uitspraken over de voorzieningen en over de financiële positie van het pensioenfonds zijn niet mogelijk omdat mij onvoldoende gegevens ter beschikking staan om tot een deugdelijk oordeel te komen.' Vermeld een toelichting of voorbehoud (door certificerend actuaris te formuleren tekst) welke komt in de plaats van de gehele of delen van de alinea onder het kopje "Oordeel".
9. <optioneel>
'Ik heb geconstateerd dat de verplichtingen van het pensioenfonds volledig zijn herverzekerd door middel van een garantiecontract en dit betrokken in mijn oordeel.'
10. <optioneel>
toelichting of voorbehoud (door certificerend actuaris te formuleren tekst).
11. <optioneel>
'niet'
12. <invullen>
maak keuze uit één van de volgende situaties:
 - 'Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum ten minste gelijk aan het wettelijk vereist eigen vermogen.'
 - 'Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen, maar niet lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.'
 - 'Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.'
13. <invullen>
'dekkingstekort', 'reservetekort' of 'toereikende solvabiliteit'
14. <optioneel>
Voeg zonodig de volgende tekst in:
' met uitzondering van (de) artikel(en)'
Vermeld vervolgens de wetsartikelen waaraan niet is voldaan. Geef daarbij een korte toelichting.
15. <oordeel vermelden>
Maak keuze uit één van de volgende situaties: Bij een dekkingstekort conform wettelijke criteria: 'slecht, vanwege een dekkingstekort.' Bij een omvangrijk reservetekort conform wettelijke criteria: 'niet voldoende, vanwege het reservetekort.' Bij een beperkt reservetekort conform

wettelijke criteria: 'niet voldoende, vanwege een beperkt reservetekort.'

In een situatie van toereikende solvabiliteit conform wettelijke criteria, bij een laag vrij vermogen: 'voldoende'.

In een situatie van toereikende solvabiliteit conform wettelijke criteria, bij een hoog vrij vermogen: 'goed'.

16. <optioneel, alleen te gebruiken als het oordeel over de vermogenspositie (noot 15) gelijk is aan 'voldoende' of 'goed'.>

'Daarbij is in aanmerking genomen dat ...'

Maak vervolgens keuze uit onderstaande mogelijkheden: Indien er geen toeslagambitie is: 'enigerlei intentie tot het verlenen van toeslagen ontbreekt.'

Er is wel sprake van een toeslagambitie, maar de verwachte realisatie past niet bij die ambitie. 'de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.'

Er is wel sprake van een toeslagambitie, en de verwachte realisatie past bij die ambitie. 'de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen toereikend zijn.'